

BULT

April 2003 Jaargang 51, nr 1

SA's greats at inauguration

SPEZIALE INHULDIGINGSUITGAWE

Nuustydskrif van die Universiteit van die Vrystaat
News magazine of the University of the Free State

Come and be yourself

Come and join a stunning English and Afrikaans campus in the heartland of South Africa.

A long-established, parallel-medium campus in beautiful, safe surroundings, where academic excellence and personal attention are integral parts of studying. Where you'll find the creativity, innovation and abundant space to discover yourself.

Come and see for yourself.

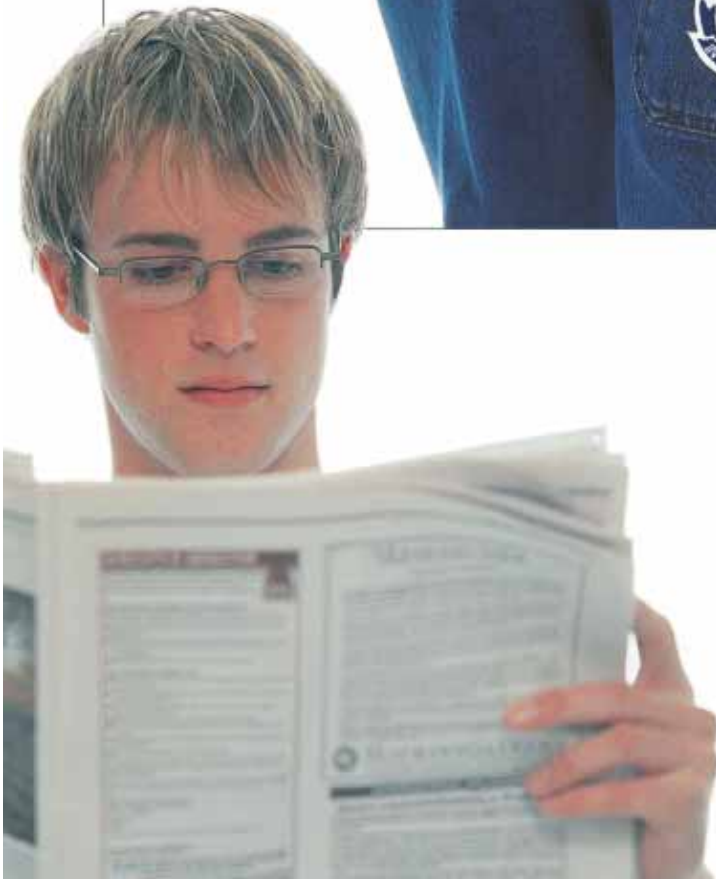
Come and be yourself.

University of the Free State
be who you are

e-mail: info@stig.uovs.ac.za

tel: (051) 401-2357

www.uovs.ac.za

Morning gossip, Port Elizabeth (1968), acrylic on board, 635 x 990 mm

PODLASHUC, Marianne

(born 1932)

Marianne Podlashuc, one of the founder members of the Bloemfontein Group (active 1958-1968), was born in the Netherlands. She studied at the Rotterdam Academy of Fine Art before emigrating to South Africa in 1952. She married the artist Alexander Podlashuc in 1957 and lectured at the Bloemfontein Technical College until 1964.

The couple then moved to Port Elizabeth and settled in Cape Town in 1989.

The realism of her paintings reflects a profound social consciousness, which is projected in powerful, stylised images.

She is well presented in various public and private collections throughout South Africa as well as abroad.

The colourful painting in acrylic *Morning gossip*, Port Elizabeth (1968) was donated to the University of the

Free State in 1979. As in many of her works, Marianne Podlashuc uses different images and/or personal experiences and combines them into larger, often intriguing, visual narratives.

In this work, the main focus is on two domestic workers leisurely exchanging news and views, smoking and gawking. Children are playing with their kites and fowls roam around.

The larger part of the composition is taken up by a panorama of the “windy city”. Rows of houses cling to the hilly landscape, and the viewer’s gaze is redirected from the intimate stoep scene to the meticulously rendered urban landscape and the bay. Unobtrusively the viewer is invited to scrutinise, to explore and to get involved in the discussion – even if it is unsubstantiated gossip or stoep-talk.

Redakteur**Leatitia Pienaar**

Tel: (051) 401-9188

Faks: (051) 430-8397

e-pos: pienaar.stg@mail.uovs.ac.za**UV-webadres****www.uovs.ac.za****Produksie****New Media Publishing, Kaapstad****Besturende redakteur:**

Lisa van Aswegen

Uitleg: Hilary Knight**Uitvoerende direkteurs:**

John Psillos, Irna van Zyl,

Naomi Herselman

Besturende direkteur:

Bridget McCarney

Posbus 440, Groenpunt, 8051

Tel.: (021) 439-8252

Faks: (021) 439-8277

Webwerf: www.newmediapub.co.za**Reproduksie****Mega Digital****Drukwerk****Paarl Web**

Bult, nuustydskrif van die Universiteit van die Vrystaat, word uitgegee deur die Afdeling: Strategiese Kommunikasie aan die UV. Menings wat in die publikasie gelug word, weerspieël nie noodwendig die van die Redakteur, die Afdeling of die UV nie. *Bult* word onder oudstude, personeellede, donateurs en Kowsie-vriende versprei.

Die inhoud van *Bult* mag met die nodige erkenning elders gebruik word. Rig navrae hieroor aan die Redakteur.

Adresveranderinge**Stuur besonderhede aan:****Dawid Kriel****Posbus 2319, Bloemfontein 9300****Tel. (051) 401-3409****Faks (051) 430-8370****e-pos: Dawid@stg.uovs.ac.za**

BULT

inhoud

April 2003 Jaargang 51 nr 1

Artikels

4 New chancellor and rector inaugurated

12 Historic Qwaqwa incorporation

Alumni

20 Op die spoor van 'n groot gees

25 Kovsi-Trust

Rubrieke

2 Briewe

14 Monitor

• Boyden reik na die sterre

• Prof. Khotseng honoured

• Terug skool toe vir onderwysers

23 In memoriam

24 Blou Willem

Voorbladfoto

Die Universiteit van die Vrystaat het op 7 Februarie vanjaar geskiedenis gemaak toe 'n kanselier en vise-kanselier vir die eerste keer op dieselfde geleentheid ingehuldig is. Oudpresident Nelson Mandela het verdere glans aan die geleentheid verleen. By hom is dr Franklin Sonn (links), die nuwe kanselier, en prof. Frederick Fourie, die nuwe rektor. Lees meer oor die inhuldiging op bl.4. Foto: Stephen Collett.

Waar is die valhelm?

Philip de Vos,
brommersop@mweb.co.za skryf:

In die jongste *Bult* word prof. Frederick Fourie in hoofletters aangekondig as: VAN REBEL TOT NUWE REKTOR VAN DIE UV. Dan het ons op bl. 8 'n foto van ons professor op sy BMW 1000-motorfiets.

Van hierdie foto kan ek aflei dat daar weliswaar iets van die rebel in hom oorgebly het.

As eienaar van 'n nederige Bajaj 125cc-bromponie, ken ek darem my padreëls: Ry met jou ligte aangesakel en dra jou valhelm. Prof. Fourie het wel eersgenoemde reël gehoorsaam, maar waar's daardie valhelm?

Ek vra maar net.

(Philip de Vos, eertydse student van die laat vyftigs toe ons almal nog trapfiets gery het en nie vreeslik rebels was nie.)

Redakteur: *Philip, moenie bekommerd wees nie. Die rektor is nie onverskillig nie. Dit was 'n geposeerde foto in 'n baie stil straatjie! Met 'n valhelm op sou niemand hom op die foto herken het nie.*

Wys ons die kampus

Mej. H.A. Smit,
Posbus 689, Heilbron, 9650

Ek wil net vra dat u asseblief 'n kaart van die kampus in die *Bult* moet plaas. In werklikheid sal 'n lugfoto beter wees. In 1971 was daar altyd 'n lugfoto in die Jaarboek van die Universiteit.

Daar is baie veranderinge en ons wil graag sien hoe lyk die kampus deesdae.

Ek weet nie waar die nuwe Olienhout is nie. Die ou Olienhout was langs Madelief. Ek weet ook nie waar 'n paar van die ander koshuise soos Roosmaryn en Marjolein is nie...

Ek glo die plasing van 'n lugfoto sal ook deur ander oud-studente verwelkom word.

Brief verkort.

Hou hulle nog reünie?

Marius Pretorius,
marius@pretorius.fm.ly skryf:

Baie dankie weer eens vir my uitgawe van *Bult* wat soos altyd meer as welkom is!

Ek het lank sit en kyk na die foto van Piet Gräbe van Ladysmith by die reünie-nuus. Piet was saam met my in die koshuis en ek kan glo hy het nodig om sy baadjie weg te gee.

Saam met hom in De Wet onthou ek vir Piet met gitswart hare en baie skraal. Ergste van alles hy lyk heel wakker!

Betreffende reünies: bestaan die Durbanse reünie nog? Die afgelope jare het ek nog geen bydrae daarvoor in *Bult* gesien of 'n uitnodiging ontvang nie hoewel dit altyd 'n hoogtepunt vir ons was!

Quer baie tevrede

Die rektor het die volgende brief per faks van mnr Tobie van den Bergh ontvang:

Na 'n vorige ondervinding waar ons 'n kind moes registreer by 'n ander universiteit, het die onlangse registrasie by Kovsies soos 'n berg voor ons as ouers gelê. Om na 560 km in lang toue te wag en dan nog dieselfde pad terug aan te durf, was 'n skrikwekkende gedagte.

Dit was absoluut verfrissend om in tye waar dienslewering die uitsondering is, vriendelik ontvang te word en die lang registrasie binne tien minute af te handel.

Omdat daar personeel van die verskillende fakulteite teenwoordig was, kon kwelvrae ook gou beantwoord word.

Dra asseblief ons dank aan die personeel oor.

Ons as ouers se eerste indrukke van u universiteit was dat dit effektief bedryf word en daar 'n milieu geskep word vir studente om te presteer.

REDAKTEUR

Groete van die redakteur

My paadjie het na baie somers weer hier op die *Bult* in Bloemfontein kom draai. Hierdie keer darem nie as 'n onhandige, verskrikte eerstejaartjie nie, maar as publikasieredakteur met *Bult* as een van my babas.

Dit is 'n groot taak om Anna-Maria Fourie, die vorige redakteur van *Bult*, se skoene vol te staan, maar ek glo die publikasie sal steeds 'n belangrike naelstring tussen oudstudente en die Universiteit bly.

Kontak my gerus (besonderhede op Inhoudblad) met nuus, idees en somer lekker staaltjies uit die verlede.

Kovsiegroete!

Leatitia Pienaar

Leatitia Pienaar

Soekhoekie

Is jy op soek na oudstuden-
vriende, maar weet nie waar
om te begin nie? Die
Universiteit en *Bult* kan jou
help om hulle op te spoor.

Adres- veranderinge

Hier is een van die oudstuden-
te wat van die diens
gebruik maak:

Wannia Bezuidenhoudt (gebore Kruger) van
Posbus 596, Glencoe, 2930
(e-pos: nicbez@xsinet.co.za) is op soek na die
volgende oud-studentemaats:

ME (Riekie) Conradie,

laaste adres was Carlylelaan 53, Orkney.

Annette Greyvenstein, laaste adres was

Posbus 3436, Windhoek.

Beide dames was van 1980 - 1983 in Vergeet-My-
Nie en het BA (LO) HOD gestudeer.

Hoe om van die diens gebruik te maak:

- Rig versoeke regstreeks aan Dawid Kriel,
Administratiewe bestuurder, UV-bemarking,
Universiteit van die Vrystaat, Posbus 2319,
Bloemfontein 9300, Republiek van Suid-Afrika.
Tel. (051) 401-3409 Faks (051) 430-8370
Sel. 083-680-7354
- 'n Maksimum van vyf name kan op 'n keer
verskaf word.
- Gee soveel besonderhede moontlik van oudstu-
dent(e) waarna gesoek word: Van/nooiensvan,
volle voorletters, studentenommer of studiejare,
graadkursus en koshuis.
- Verskaf jou eie kontakbesonderhede soos tele-
foonnommer, adres en e-posadres volledig
- Gee asseblief 'n motivering waarom jy na iemand
soek. Alle inligting oor oudstuden-
te is vertroulik en word met die grootste omsigtigheid deur die
Universiteit hanteer. As voorbeeld: adreslyste en
persoonlike besonderhede van oudstuden-
te word nooit aan maatskappye verskaf nie.
- As Dawid die vermiste nie kan opspoor nie, sal
die besonderhede in hierdie kolom in *Bult*
geplaas word.
- As oudstuden-
te in die soektog kan help, moet
die inligting somer regstreeks aan die navraer
gerig word.

Oud-Kovsies wat hul adresverander-
ings vir Dawid Kriel deurstuur, word
versoek om asseblief so veel inlig-
ting moontlik te verskaf. Dit is enersyds om
identifikasie van oud-Kovsies te vergemak-
lik en andersins om soveel moontlik kon-
takbesonderhede op die Universiteit se
databasis te laai.

So is daar bv. tans 31 A. Botha's op die
Universiteit se stelsel en is dit baie moeilik
om die regte A. Botha op te spoor sonder
voldoende inligting tot ons beskikking, sê
Dawid.

"Verskaf asseblief deurgaans volle voor-
letters en van, nooiensvan waar van
toepassing en enige ander inligting soos
identiteitsnommer, oud-studentenommer,
vorige adres, graad behaal, ens. Ons huidi-
ge databasis maak voorsiening vir 'n
kontakadres, telefoonnommers, e-posadres,
selfoonnommers en tweede of
verwysingsadres.

"Ons kry ook gereeld navrae van oud-
Kovsies oor adresveranderinge wat
deurgestuurd is, maar dan word *Bult* steeds
na die ou adres gestuur. Die *Bult*-adreslyste
word ongeveer twee weke voor publikasie
gedruk en na die drukkers gestuur. Nadat
Bult gedruk is, neem dit nog ongeveer
twee weke voor die publikasie almal land-
wyd bereik. So kan dit dus gebeur dat die
adreslyste vir 'n uitgawe van *Bult* op 31 Mei
getrek word, 'n adresverandering op
1 Junie gemaak word en *Bult* dan op
30 Junie steeds by die verkeerde adres
afgelewer word."

- Kry Dawid se besonderhede links op
hierdie blad.

New chancellor and rector committed to excellence, equity

**Prof. Frederick Fourie,
Rektor:**

“My view is that, for a long time to come, universities in South and Southern Africa, and elsewhere in Africa and the developing world, will have to take on several additional a-typical and even unconventional tasks – and that they must and can do so with enthusiasm and distinction, and thereby make a real difference.”

Grand entrance: Former President Nelson Mandela was met by Dr Franklin Sonn, new chancellor, on arrival at the inauguration.

The University of the Free (UFS) has inaugurated a new chancellor, Dr Franklin Sonn, and a new rector, Prof. Frederick Fourie, in an unprecedented ceremony during which the two leaders recommitted the university to excellence, equity, innovation and service to the broader community.

The twin ceremony where a new chancellor and new rector were simultaneously inaugurated is believed to be the first of its kind in the history of the UFS and was attended by many dignitaries, including former President Nelson Mandela, Minister of Education, Prof. Kader Asmal, Free State Premier and outgoing chancellor Ms Winkie Direko, provincial MECs, as well as rectors and chancellors of other universities, community and business leaders.

In his inaugural address Dr Sonn referred to the ideas of Afrikaans writer NP van Wyk Louw and praised the university for choosing to live a just existence rather than being concerned with mere survival for its own sake.

“This university has clearly liberated itself. It is inclusively South African. It wants to be both fully South African, but at the same time strives to be a proud university of Africa,” Dr Sonn told a packed Callie Human Centre to loud applause.

“We are excited about change. This university will continue to embrace transformation, both on the campus as well as in the broader community and our country at large,” Dr Sonn said.

He also had some words of advice for the new rector.

“When you are confronted by decisions, do not ask what is easy, popular and expedient

and innovation

By Anton Fisher Photos by Stephen Collett

or what costs least, but what is right – be courageous.

“Secondly, you will know by now that criticism will be a far greater part of your life as rector than plaudits and approbation.

“Thirdly, don’t think you can do very much by yourself. There are too many of them and only one of you.”

But the new chancellor also appealed to the university to continue the tradition of robust discourse that was evident in the past.

“The one aspect we today miss of certain universities of the old South Africa is the robustness of the discourse. Academics were fearless in analysis and contestation. The discourse reflected a strong commitment to truth. Their voices were being heard. That voice is not the same anymore,” Dr Sonn said.

In his inaugural address, the new rector, Prof. Fourie, said the day was about recommitting the UFS to the “university’s enduring service to society – to recommit ourselves to all the different communities that surround a university, and this university in particular”.

However, such service to the community was not just in the form of any institution but as a university. In this regard he pledged to continue the traditional role of a university as a place of scholarship and critical inquiry where scientific knowledge is generated and transferred.

According to Prof. Fourie, the extraordinary “usefulness” of a university in this time of our history flows from its intrinsic nature as a place of scholarship.

“The greatest contribution the UFS can make to the Free State (and Qwaqwa) community is to

be and continue to be, now and in 25 years’ time, a very good, high quality university.”

Just as the inauguration ceremony had a dual purpose, to inaugurate a new chancellor and a new rector, so too the university had a dual purpose: to continue its traditional role but fusing it with its broader social and community responsibility.

“Therefore my vision for the UFS is to be a university of excellence, equity and innovation – a leader in research, teaching, community service, adult learning, transformation, non-racialism, non-sexism, multi-culturality and multi-lingualism: a contributor to our country and our continent’s growth and development; a truly South African university,” Prof. Fourie said.

To achieve this he proposed the development of a social contract or accord

*Leading the University:
From left are Mr Justice Faan Hancke, Chairman of the University Council, Dr Franklin Sonn, Chancellor, Mr Dines Ghiwala, Deputy Chairman of the Council and Prof. Frederick Fourie, new Rector.*

**Anchen Laubscher,
President of the Student
Council, on behalf
of the students:**

**“We are excited to have
role-models of efficient
and excellent leadership.
I know that I can promise
the enthusiastic support
of almost
20 000 Kovsies.
...The campus, with its
rich history and
interesting diversity, has
a very special place in
the hearts of the students
and, I believe, also in
the hearts of these
compassionate leaders.
It’s the rich, abrasive
contact between different
cultures rubbing up
against each other that
spread all sorts of
creative sparks.”**

A warm welcome: The Minister of Education, Prof. Kader Asmal (middle), with Prof. Frederick Fourie and Judge Faan Hancke (right).

between the various stakeholders on the campus and the community to ensure that this vision is shared and that specific objectives are realised.

He said the occasion was an acknowledgment of the work done by previous rectors and vice-chancellors in setting the university on a path of excellence, equity and innovation.

He paid tribute to the most recent rectors, particularly to professors Flippie Groenewoud, Benedictus Kok, Wynand Mouton and Francois Retief.

Prof. Fourie then thanked his predecessor, Prof. Stef Coetzee, for creating the platform for tackling the next era of challenges.

“His vision and dedication, his particular insight about the positioning of the UFS in the new national and international context, and his powerful leadership regarding transformation, left the university in all aspects stronger than at the beginning of his term.”

But it was a memorable ceremony for another reason. In one of the many highlights of the ceremony, the new Rector and Vice-Chancellor,

Prof. Fourie, wearing his academic robe, displayed a Sesotho blanket he had received at the official opening of the newly incorporated Qwaqwa campus of the UFS a week earlier (on Friday 31 January 2003).

In that moment the two garments – his robes and the blanket – symbolised his main theme for the day: the fusion of the university’s tradition as a high-quality academic institution with its role of service to the broader community.

After asking the staff and management to stand, he committed himself and the institution to fulfilling a pledge of service to the community while remaining true to the vision and mission of the UFS as a university of excellence, equity, social justice, non-racialism, multi-culturalism, multi-lingualism and innovation.

And to end off the ceremony, the large audience was treated to a rendition of the university anthem by the UFS Choir and the University Chorale, and then joined the two choirs in singing of the National Anthem – a fitting conclusion to a historic occasion. ■

DR FRANKLIN SONN, New Chancellor of the University

- A graduate of the University of the Western Cape and the University of South Africa, Dr Sonn is former Rector and President, Peninsula Technikon (1978-1994).
- He was appointed by former President Nelson Mandela as the first Ambassador of the "new" South Africa to the United States of America (1995-1998).
- He is currently the Executive Chairman of Africa Group Corporation (Pty) Ltd – an Employee Benefits and Financial Services Company.
- He served as Principal of the Spes Bona Secondary School in Cape Town (1971 to 1977); President of Cape Teachers' Professional Association (1975 to 1991); President of Union of Teachers' Association of SA (1978 to 1991).
- He also served as chairman or board member of a number of major companies, including Nedbank, M-Net, MTN, Prestasi and the SABC. He was a co-founder of NAIL (New Africa Investments Limited), and has also served as chairman of national foundations and organisations and commissions of inquiry. He was a personal advisor to former US President Jimmy Carter monitoring the Zambian elections in 1992.
- Dr Sonn is also President of the Afrikaanse Handelsinstituut.

PROF FREDERICK FOURIE New Rector of the University

- Frederick Fourie was born in Bloemfontein and attended Grey College. He is a graduate of the University of the Free State with a PhD from Harvard University. He was appointed professor of Economics at the University of the Free State at the age of 29 in 1982.
- From 1992 to 1995 he was the founder and part-time head of the Unit for Fiscal Analysis in the Department of Finance in Pretoria.
- In 1997 he was appointed Dean of the Faculty of Economic and Management Sciences, and in 1999 Vice-Rector, Academic, of the University of the Free State.
- He has been a member of 25 university task teams and committees since 1996 relating to core academic functions, academic structures, academic financing and academic support services.
- From 2000 to 2002, Prof. Fourie was the co-ordinator of the financial turn-around strategy at the University of the Free State.
- Prof. Fourie has published more than 50 articles in accredited journals, is still active in research and PhD supervision, still teaches on MBA level and has authored a widely used economics text book.
- In 1998 he was appointed as one of the distinguished professors at the UFS.
- He has been a policy consultant to the World Bank, Department of Finance, the Katz Commission and the Department of Trade and Industry, and a member of the Strategic Management Team of the MEC for Finance of the Free State.
- In 1999 he was appointed by President Thabo Mbeki as a member of the Competition Tribunal.

Prof. Francois Retief,
oud-Rektor, namens
oudstudiante:

**"Dr Franklin Sonn,
ons twee ken mekaar
reeds lank, en ek
vertrou dat u verbintenis
met die Vrystaatse
Universiteit as kanselier
wrelik wederkerig ver-
rykend sal wees. U bring
met u 'n ryke ondervind-
ing opgedoen in senior
poste, binnelands sowel
as buitelands – mag u
ook hier op die Bult veel
vreugde vind."**

A precious moment: Rector Frederick Fourie with the Sesotho blanket.

Prof. Marlene Viljoen, Head of the School of Nursing, on behalf of the academic staff: “We are convinced that you as an academic, manager and human being will see that the fine balance between academic refinement and quality, as well as the sensible and innovative management of an institution, is embodied successfully in the total image of our university. As academics we know that you are capable to walk in front, to hew out new roads, and to be steadfast in blazing a trail. Prof. Frederick, may your term of office at our university be a fulfilling experience! We feel privileged to have you as leader – congratulations!”

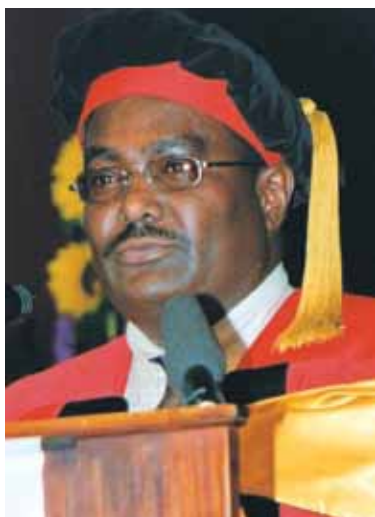
A serious moment: Mrs Anna-Maria Fourie (left), wife of Prof. Fourie, with their daughters Elize and Magdel (right) in the front row.

Student message: Anchen Laubscher, President of the Student Council.

Farewell: The University of the Free State also said goodbye to the previous Chancellor, Ms Winkie Direko, the Free State Premier, and Prof. Stef Coetzee, previous Rector and Vice-Chancellor.

Academically speaking: Prof. Peter Mbatlali, Acting Head of the Qwaqwa Campus of the University of the Free State.

Relaxing chat: Mr Willem Malherbe (left), Registrar: General Strategic Planning, and Mr Ahmed Essop of the National Department of Education.

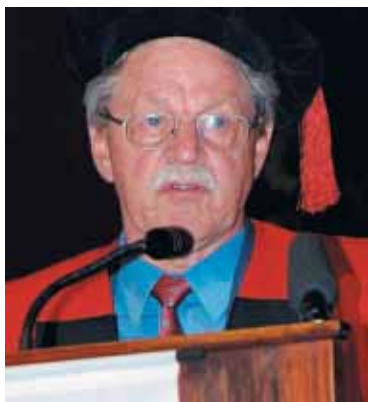
Deep in discussion: From left Prof. Niel Viljoen, Chief Director: Operations of the University of the Free State, with Mr Pappie Mokoena, Mayor of the Mangaung Local Municipality, and Prof. Mohlo Mokgalong, Acting Vice-Chancellor of the University of the North.

Mr Pappie Mokoena, Mayor of the Mangaung local municipality, on behalf of the local community:
“Having met Dr Franklin Sonn more than a decade ago, and looking at his contribution to this country, I believe that his leadership, insight and experience is the right dose of medicine at the right time to catapult this university to a new level on the enlightened path.”

**Prof. Kader Asmal,
Minister of Education:**
“I am convinced that
with both Dr Franklin
Sonn and Prof. Frederick
Fourie in your midst,
men of great character
and of high calibre, the
University of the Free
State will have at its
helm leaders and
managers who will
indeed be able to take
this institution to greater
heights, to make history,
to grow and not be mere-
ly subjected to change.
Both Dr Sonn and
Prof. Fourie are the kind
of people who can enrich
and deepen the
experience of
transformation, who can
create a prospect that is
worth working towards
and who can harness the
energies of all at this
institution.”

A private moment: Former president Nelson Mandela and Mr Justice Faan Hancke, Chairman of the University Council.

Fair comment: Prof. Francois Retief, and a former rector of the University of the Free State.

Well represented: The inauguration of the Chancellor and Rector was attended by delegates from all the major universities and technikons in South Africa.

Mr Shadrack Shamane, on behalf of UFS Service Workers: “... Dr Sonn and Prof. Fourie, we need to thank you for availing yourselves to drive this university forward with the vision of making it one of the best in the country, Africa and the world. We are aware this is a mammoth task for you, but through your expertise and commitment, we trust that you will succeed in positioning this university optimally.”

Festivities: The choir conducted by Mr Pienaar Fourie, brother of Prof. Frederick Fourie.

A celebration of unity

Historic Qwaqwa incorporation

Prof. Fourie said:
“A commitment to the success of the Qwaqwa campus is a commitment to the success of our country, to building a new nation. And that is a personal commitment we must all make. I make that commitment.”

In a ceremony, rooted in the traditions and culture of the Eastern Free State, the Rector and Vice-Chancellor of the University of the Free State (UFS), Prof. Frederick Fourie, officially opened the Qwaqwa campus of the UFS, signaling the first incorporation to take place under the government’s plan to restructure higher education.

Prof. Fourie officially opened the UFS Qwaqwa campus on Friday 31 January 2003, at a function in the Rolihlahla Mandela Hall on the Qwaqwa campus in Phuthaditjhaba, which was attended by, amongst others, the Deputy Director-General of Education, Ms Nasima Badsha, member of the National Council of Provinces, Rev. Motlalepula Chabaku, former homeland leader Dr TK Mopeli, UFS Deans, community leaders, high school principals and local councillors.

A highlight of the ceremony was when Prof. Fourie was dressed in a Sesotho blanket and then was handed a calabash as well as a knob-kierie.

According to Prof. Fourie, the benefits of the incorporation of the Qwaqwa campus, formerly part of the University of the North (UNIN), into the UFS include lower fees in most cases than those of UNIN, as well as a R14-million upgrade of the Qwaqwa campus over the next 5 years.

According to Prof. Fourie the incorporation of the Qwaqwa campus into the University of the Free State was a cause for celebration as it represented the achievement of a long cherished anti-apartheid goal: a unified, nonracial higher-education system. He said the UFS was committed to its new satellite campus.

Gifts: Prof. Frederick Fourie, Rector of the University of the Free State, receives traditional Sesotho gifts from the acting Vice-chancellor of the University of the North, Prof. Mohlo Mokgalong.

“A commitment to the success of the Qwaqwa campus is a commitment to the success of our country, to building a new nation. And that is a personal commitment we must all make. I make that commitment,” Prof. Fourie said.

The Qwaqwa campus first began offering classes in February 1982 in a building of the former Qwaqwa homeland. In August 1982 it was officially opened as part of the University of the North.

Prof. Fourie said the University of the Free State as well as its new satellite “can never and will never be the same again”.

He said the major issues facing the UFS remained the need to broaden access to higher education, ensuring equity in student and staff profiles of the UFS and providing a quality education that would contribute to social and economic development of the country.

Making history: Prof. W. Modinger (right), first Head of the Qwaqwa Campus, with Dr N.T. Mosia, Deputy Registrar of Medunsa.

Addressing the new first years who had registered at the UFS Qwaqwa campus, Prof. Fourie said they were pioneers who, upon graduation, would represent the products of the new higher education landscape that was being built.

He called on the students to use the opportunity they had been given to develop their abilities for critical inquiry and to gain skills and insights that would not only prepare them for their first job, but for the many challenges that lie ahead of them in the years to come as they progress in their careers.

Messages of support for the incorporation were received from the Student Representative Assembly, academic, support and service staff at the UFS Qwaqwa campus as well as the Executive Mayor of the Thaba Mofutsanyana District Municipality, Her Majesty Queen Mopeli. ■

COMING OF AGE

Like the towns and people of the region, the Qwaqwa campus too has its own rich history – in fact it celebrated its twentieth year of existence in 2002. At a special function to commemorate this, the outgoing Administrator of the University of the North, Prof. Patrick Fitzgerald, likened the history of the Qwaqwa campus to a journey of discovery, wisdom, maturity and enlightenment.

It is clear that the history of the campus, as with UNIN itself, lies within the history of apartheid. But many of these institutions have even before 1994 embarked on another destination – a post-apartheid higher-education system, and these institutions now include the University of the Free State.

According to Fitzgerald, the 20 years that the campus was in existence coincided with the momentous changes that have taken place and continue to take place in South Africa and in the higher-education system. But the link between the past and the future was unavoidable and was aptly summarised by Prof. Fitzgerald. “The past was good, but the future is better.

Turning to the incorporation of the Qwaqwa campus into the UFS he said this was a new start not only for Qwaqwa but for higher education so as to develop truly South African universities. He said the challenge to all universities was to diversify their offerings, become more inter-disciplinary to be more aware of and relevant to the socio-economical and developmental needs of society and to find ways of communicating and networking with all stakeholders such as alumni, business people, government, the community, the professions and current students as South African universities in a liberated tertiary landscape.

Boyden reik na die sterre

“Die hoofdoelwit van die Wetenskap-sentrum is om meer entoesiasme vir natuurwetenskap aan te wakker.”

“Opvoedkunde en publieke programme, wat aanskoulike aanbiedinge en kyksessies deur die teleskope sal insluit, sal gereeld aangebied word.”

Die Boyden-sterrewag buite Bloemfontein, ’n fasiliteit van die Universiteit van die Vrystaat, het verlede jaar ’n kragtige inspuiting van R650 000 van die AngloGold Fund gekry, wat dit een van die mees toeganklike en publiek-vriendelike sterrewagte in Suid-Afrika sal maak.

As deel van die projek gaan die nuwe Boyden Wetenskapentrum by die sterrewag ingerig word. Dit sal ’n plek wees waar natuurwetenskap op ’n populêre wyse met die publiek

gedeel word. Die tweede fase sal die bou van interaktiewe uitstalruimtes en interaktiewe buite-uitstallings insluit.

Dr Matie Hoffman, van die Departement Fisika aan die UV wat die fasiliteit bestuur, sê die hoofdoelwit van die Wetenskapentrum is om meer entoesiasme vir natuurwetenskap onder mense aan te wakker. “Die sentrum sal ook ’n groot opvoedkundige funksie hê en sal spesifiek daarop fokus om die kwaliteit van wetenskap-onderrig in die Vrystaat te help verbeter.”

Bo: Só lyk hy: Die model van hoe die opvoedkundige fasiliteite by Boyden-sterrewag verbeter gaan word.

Links: Tegnologie in aksie: 'n Aantal van die gaste hoor hier meer oor die onlangse modernisering van die UV-Boyden 1.5-m teleskoop.

Onthou: Lede van die Van der Merwe-familie was spesiale gaste tydens die bekendstelling van die Boyden-wetenskapsentrum. Hier bring Prof. Piet Strauss (staande) hulde aan wyle mnr Charl van der Merwe tydens 'n spesiale geleentheid by Boyden verlede jaar. Die Van der Merwe Trust het reeds R25 000 aan die Boyden-projek geskenk. Sittende is van links Prof. G.N. van Wyk, Dekaan van die Fakulteit Natuur- en Landbouwetenskappe, Dr Roelof van der Merwe, Me. Betsie van der Merwe, Mev. Miems van der Merwe en Mev. Ria Strauss.

Sterrekundige navorsing wat hier gedoen word, sal as trekpleister dien om mense hierheen te lok waar hulle dan verder aan 'n verskeidenheid aspekte van die natuur blootgestel sal word.

“Die uitstekende opvoedkundige teleskope, inheemse plantegroei en pragtige uitsig vanaf die Boyden-koppie maak die fasiliteit baie geskik vir die doel. Opvoedkundige en publieke programme, wat aanskoulike aanbiedinge en kyk-sessies deur die teleskope sal insluit, sal gereeld aangebied word,” sê Dr Hoffman.

Dr Pieter Meintjes, astrofisikus aan die Departement Fisika, sê: “Ons wil graag ons eie entoesiasme vir die wondere van die heelal met die publiek deel. Die UV is bevoorreg om een van die min universiteite in die wêreld te wees wat oor sy eie sterrewag beskik. Dit plaas ons in 'n uitstekende, maar ook 'n verantwoordelike posisie. Ons kan onself nie net toespits op navorsing nie. As opvoedkundige fasiliteit het ons ook 'n verantwoordelike teenoor die gemeenskap en sy opvoedkunge behoeftes.” ■

UV wen nog 'n ronde teen onwettige olie

Personeel van die Departement Mikrobiëse, Biochemiese en Voedselbiotegnologie onder leiding van Prof. Lodewyk Kock het nog 'n slag geslaan in die volgehoue stryd teen onwettige kookolie-praktyke.

Die Suid-Afrikaanse Kookolie Inisiatief – soos hulle bekend staan – wat saamwerk met die Departement Gesondheid, Agri Inspec, die polisie, die Suid-Afrikaanse Olyfkeekersvereniging en die Suid Afrikaanse Oliepersersassosiasie, sal vanaf 1 April vanjaar 'n “goedkeuringstempel” (links) kan plaas op olie wat streng toetse vir oksidatiewe stabiliteit deurgaans het.

Aanvanklik sal slegs gekyk word na olie wat op grootskaal deur die oliebraaibedryf, soos kitskosverkopers, gebruik word. Daar word egter gepoog om die “goedkeuringstempel” mettertyd na alle olie-handelsmerke, ook die wat in huishoudings gebruik word, uit te brei.

Die inisiatief spruit uit die wanpraktyke wat op grootskaal in die oliebraaibedryf plaasvind.

“Dit is reeds bekend dat onaanvaarbare en selfs skadelike materiale gevorm word by die misbruik, of oorgebruik van kookolie. Wanneer olie oor en oor gebruik word, veroorsaak dit dat die olie in skadelike stowwe afgebreek word. Hierdie praktyk vind plaas wanneer die vervaardiger probeer om kostes te bespaar. Die doel heilig egter nie die middele nie, want soos wat die olie afgebreek

word, word groter hoeveelhede van die olie deur die voedsel geabsorbeer en selfs meer skadelike stowwe word ingeneem. Boonop verlaag dit die kwaliteit van die voedsel,” sê Prof. Lodewyk Kock, hoof van die lipied-biotegnologie-groep in die Departement Mikrobiëse, Biochemiese en Voedselbiotegnologie.

Hierdie praktyk benadeel nie net mense se gesondheid nie, maar ook die braai-operateur se gesondheid. Besighede wat van hierdie praktyke gebruik maak, kan deur die omgewingsgesondheidsbeamptes of die polisie vervolgt word.

Nog 'n besparingstegniek, is die aankoop van die goedkoopste olie op die mark. Dit is egter baie keer die swakste kwaliteit en mees onstabiele olies wat maklik oorgebruik kan word en wat dan in groot hoeveelhede in die voedsel opeindig.

“Riglyne om die gebruik van hierdie olies, of selfs die rook wat ingeasem word as hierdie olies verhit word, te elimineer is dringend nodig. Oksidasievlakke van hierdie ‘oorbruikte’ olies wat in Suid-Afrika gevind is, is in sommige gevalle tot so hoog as 75%. Dit is hoër as gerapporteer in enige ander land in die wêreld. Die gebruik van ‘n “goedkeuringstempel” sal 'n beduidende rol speel in die stryd teen die misbruik van olie en om oliebraaibedryf te help om ingeligde keuses te maak in die aankoop van olie,” sê Prof. Kock.

BOOST FOR SCIENCE

The Old Mutual Foundation made a generous donation of R300 000 to the Science-for-the-Future initiative of the University of the Free State. The donation over a two-year period will go towards outcomes-based education, one of the five programmes that the project comprises.

Here Prof. Frederick Fourie (right) receives the cheque from Mr Faan Fourie, Old Mutual's general manager in the Free State and Northern Cape. ■

Farewell: Prof. Benito Khotseng (left), previous Vice Rector: Student Services, and the Rector, Prof. Frederick Fourie. Prof. Fourie honoured Prof. Khotseng as an academic leader and kind-hearted human being.

Tribute to a pioneer:

Prof. Khotseng honoured

The University of the Free State has lost a respected academic leader and kind-hearted human being in Prof. Benito Khotseng, Vice Rector: Student Services.

At a farewell function for Prof. Khotseng held by the UFS executive management recently Prof. Frederick Fourie, Rector and Vice-Chancellor, said the UFS would honour the legacy of Prof. Khotseng in contributing to a multi-cultural and multi-lingual university.

“He has cleared the way for us in terms of our parallel-medium language policy among staff and students. He also was a pioneer in establishing a culture of learning in our residences, and in establishing stability on the campus.”

He said Prof. Khotseng had to absorb a lot of pressure in the role he played and this took its toll on him.

“If there is one thing which stands out about Prof. Khotseng, then it is his deep-rooted humanity, his compassion and wisdom in dealing with people. He certainly was a resource for this university.”

Prof. Fourie said it was sad to lose a colleague of the calibre of Prof. Khotseng, but the

UFS should be proud that another higher-education institution saw fit to recruit him.

At the same farewell function which followed the executive management summit, Chairman of Council, Judge Faan Hancke, said the UFS would have been in serious trouble if it was not for the role of Prof. Khotseng in bringing about transformation and reconciliation on campus.

“His influence extended beyond the border of this country. He was a much sought after ambassador of the university in the United States where he secured funding from the Mellon Foundation and other institutions,” Judge Hancke said.

Addressing the farewell function, Prof. Khotseng said great things could only be achieved by people who are willing to take risks.

“When I joined the UFS there were very few black students. Today they represent more than 50 per cent of our student numbers. This shows there is a willingness to support transformation on the campus.

“I am a product of this campus and I’m proud of it. We have helped to make university education accessible to those who were denied it in the past,” he said. ■

**“Service is a tax
we pay for living
in this world” –
Professor
Benito Khotseng**

Staan reg vir EEUFEEES

Hou die dagboek solank reg vir 'n propvol program aanstaande jaar wanneer die Universiteit van die Vrystaat sy 100ste bestaansjaar vier.

Benewens verskeie fees-geleenthede wat beplan word, sal die klem ook op akademiese geleenthede van wêreldklas val om die universiteit nasionaal en internasionaal in die kollig te plaas. Konkrete nalatenskappe, soos geboue en tuine, 'n eeufesfonds, eeufesbeurse en beeldende en uitvoerende kunswerke is ook deel van die prentjie.

Die eeufesviering is 'n platform om die prestasies van die verlede te vier en erkenning te gee vir wat reeds bereik is. Dit is ook 'n geleentheid om vir die toekoms voor te berei deur 'n hernude verbintenis tot diens aan die gemeenskap.

Die UV wil ook met die fees sterker bande smee met huidige en oud-personeel, alumni, die leiers en verskillende komponente van die samelewing, asook invloedrykes en kapitaalkragte mense en ondernemings.

Een van die oogmerke is ook om groter bewustheid van die trotse universiteitstradisie by studente, personeel en andere te kweek.

Oudstudee en -dosente moet gerus van hulself laat hoor. Ons wil hoor wat die afgelope eeu met die Universiteit en hier op die kampus gebeur het. ■

Terug skool toe vir onderwysers

Die Universiteit van die Vrystaat en die Nasionale Onderwysdepartement het 'n inisiatief aangepak om die kwalifikasies van onderwysers op te gradeer.

Navorsing toon dat 'n groot getal onderwysers wat tans in die Vrystaat en omliggende streke skoolgee, 'n dringende behoefte aan die opgradering van hulle kwalifikasies het. Daar is sowat 800 onderwysers wat net matriek het, sonder enige verdere onderwyseropleiding.

Die UV se Skool vir Opvoedkunde is verantwoordelik vir die opgradering van hierdie onderwysers in die Vrystaat en sentrale streke.

Prof. Daniella Coetzee, koördineerder van die opleidingsprogram in die Vrystaat, sê die Nasionale Professionele Diploma in Onderwys is 'n tussentydse kwalifikasie om ongekwalifiseerde onderwysers wat tans in die beroep staan, op te gradeer. Hierdie kwalifikasie is geakkrediteer deur die Suid-Afrikaanse Kwalifikasie Owerheid, en voldoen aan die nuwe minimum vereistes wat gestel word vir onderwysersopleiding.

Dit sal ook aan onderwysers toegang gee tot die kwalifikasies op die Nasionale Kwalifikasieraamwerk, aangesien onderwysers uiteindelik oor 'n minimum kwalifikasie van vier jaar sal moet beskik.

Volgens Prof. Coetzee is hierdie Diploma nodig, veral omdat groot getalle onderwysers in die ou bedeling slegs oor 'n Graad 10- (of Graad 12-) sertifikaat en 'n twee-jarige Primêre of Sekondêre Onderwysertifikaat beskik het. Dié sertifikate is reeds 'n geruime tyd gelede uitgefaseer, en daar moes dringend beplan word om aan hierdie onderwysers die geleentheid te gee om binne die nuwe opleidingsraamwerk as professionele onderwysers te kwalifiseer.

Hoewel daar 'n groot aantal onderwysers is wat tans skoolhou wat slegs oor hierdie ou kwalifikasies beskik, is daar sommige onderwysers wat selfs geen opleiding na matriek ontvang het nie. Voorsiening word ook vir hierdie onderwysers gemaak om die Onderwysertifikaat, ook 'n tussentydse kwalifikasie, te voltooi ten einde toelating tot die Nasionale Professionele Diploma te verkry.

Kontaksessies word regoor die Vrystaat in Bloemfontein, Welkom, Kroonstad, Qwaqwa, Ladybrand, Sasolburg en Thaba Nchu aangebied. Gedurende 2002 het ongeveer 1 400 onderwysers vir die kwalifikasies by die Universiteit van die Vrystaat ingeskryf, en die verwagting is dat sowat 4 000 onderwysers in die Vrystaat uiteindelik deur hierdie projek opgelei sal word. ■

Op bekendstelling:

Prof. Daniella Coetzee, me. Sesie Nxesi, Direkteur van Onderwyserontwikkeling van die nasionale Departement van Onderwys, en mnr Willy Kutumela, nasionale voorsitter van die Opvoeding Arbeidsbetrokkingeraad, die ECRC.

Oer-organismes bestudeer

'n Internasionale werkwinkel om die bestaan van lewende mikro-organismes, wat in uiterste omstandighede in die myne in Suid-Afrika oorleef, te bespreek is einde verlede jaar weer deur die Universiteit van die Vrystaat gefasiliteer.

Dr Esta van Heerden, van die Departement van Mikrobiologie en Biochemie en Voedselwetenskap aan die UV, sê as deel van die werksessie het mense ondergrondse besoeke aan 'n myn by Evander gebring.

Navorsers van die Princeton-universiteit in Amerika het in 1996 'n mikro-organisme geïsoleer wat swaar metale onder hoë temperature uit boorgate tot 3,2 km ondergronds in Suid-Afrikaanse goudmyne verwyder.

Dr Van Heerden sê hierdie organisme is miljoene jare oud. Dit is nog nie gekontamineer nie en bied 'n blik op die ontwikkeling van die aarde. ■

Ondergronds: Van die mense wat 'n ondergrondse besoek by Evander meegemaak het, is van links is mnr Colin Ralston, 'n geoloog van die Evander-myn, Prof. Tom Kieft van die New Mexico Tech en Prof. Emile Abotsi van die Universiteit van die Noorde.

UV-sport kry aandag

Die Universiteit van die Vrystaat wil hom herposisioneer as 'n universiteit wat homself verbind tot uitnemendheid in sport. Met die oog daarop is 'n sportdraaistrategie dan ook onlangs deur die Universiteit goedgekeur.

Die strategie is gegrond op die beginsel dat uitnemendheid in sport 'n belangrike element in 'n universiteit se totale strategie moet wees. As deel van die sportstrategie sal 'n Sentrum vir Oefening en Sportwetenskaplike Dienste onder meer tot stand kom.

Een van die hoofkenmerke van die sportdraaistrategie is 'n doelbewuste fokus op die bevordering en ontwikkeling van geselekteerde sportsoorte, waaronder rugby en sokker. Die vestiging van 'n georganiseerde koshuisliga vir sokker is een van die gedagtes.

In die draaistrategie sal sportfasiliteite op die kampus ook die nodige aandag kry en waar moontlik opgegradeer word.

Die Sportburo gaan 'n bykomende R1 miljoen per jaar kry om die sportstrategie in werking te stel. ■

Afrox maak 'n skenking

Die Universiteit van die Vrystaat het R20 000 van Afrox vir die Tswelopele Beurs- en Leningsfonds ontvang. Die fonds is gestig om onder meer beurse aan behoeftige studente, wat hul toewyding aan akademiese prestasie bewys het, toe te ken. Tswelopele beteken "voortuitgang" en "ontwikkeling" in Sesotho. Die totale behoefte aan beurse en lenings beloop jaarliks sowat R15 miljoen. ■

Op die spoor van 'n groot gees

Deur Dawid Kriel

**“In later jare is ’n
professoraatskap by
minstens twee
geleenthede vir hom
aangebied. Hy het
dit telkens van die
hand gewys omdat
sy sendingwerk
vir hom
belangriker was.”**

Een goeie oggend verneem ek dat ’n vrou in die Suid-Kaap haar pa, ’n oud-student, se oorspronklike graadsertifikate aan die Universiteit wil skenk. Goed en wel, maar wat maak hierdie oud-student dan so besonders, wonder ek by myself.

Die antwoord word my paspoort tot ’n ontdekkingsreis op die spoor van ’n baie besondere man, ds E.H.S. (Siegfried) Grosskopf, een van die eerste twee studente wat ooit ’n graad aan hierdie Universiteit behaal het.

Ds Grosskopf is op 15 Mei 1887 in Bloemfontein gebore, hy matriculeer aan Grey Kollege en word in 1905 saam met J.Z. van Schalkwijk die eerste twee studente wat ’n graad (BA) aan die Universiteit behaal. In 1907 word ds Grosskopf die heel eerste student om ’n Magistergraad (MA in Moderne Tale *cum laude*) te verwerf. Hy het daarna in Duitsland verder studeer en in 1920 na Suid-Afrika teruggekeer waar hy as sendeling gewerk het. In 1951 het hy superintendent van die Kaapse sinode geword, ’n pos wat hy tot sy aftrede op 1 Januarie 1960 beklee het. Hy het tot op 85-jarige ouderdom nog steeds klas gegee by die Morawiese Bybel-instituut in die Strand en is op 2 Augustus 1981 op 94-jarige ouderdom oorlede.

Dis egter in die skilderagtige Suid-Kaapse

JOU BYDRAE TEL

Indien oud-Kovsies aandenkings uit hul/hul ouers se studentejare aan die Universiteit wil skenk, sal ons dit hoog op prys stel. Ons beoog om in ons eeufeesjaar (2004) ’n museum te vestig en benodig items vir uitstalling. Kontak asseblief Prof. Leo Barnard by (051) 401-2330 of Dawid Kriel by (051) 401-3409/083-680-7354.

dorp Greyton waar ek aan huis van ds Grosskopf se dogter, mev. Ilse Buys, die mens Siegfried Grosskopf leer ken. Vandag nog praat sy met heimwee en ’n amperse eerbied van haar “Vati”. So was hy ’n besonder geleerde man wat nege tale magtig was. Hy het egter nooit sy doktorsgraad behaal nie. Sy tesis vir sy doktorsgraad in Teologie was reeds voltooi en goedgekeur en die 300 Duitse mark daarvoor betaal. In daardie tyd is hy egter deur die Eerste Wêreldoorlog in Duitsland vasgekeer en kon hy nie na Suid-Afrika terugkeer nie. In 1920 het hy met die eerste beskikbare na-oorlogse boot na Suid-Afrika teruggekeer en Duitsland verlaat voordat sy doktorsgraad formeel aan hom toegeken kon word.

In later jare is 'n professoraatskap by minstens twee geleenthede vir hom aangebied. Hy het dit egter telkens van die hand gewys omdat sy sendingwerk vir hom belangriker was.

As vader onthou mev. Buys hom as 'n kalm, saggeaarde mens wat altyd gereed was om sake rustig te bespreek. So is hy in die dertigerjare na Riversdal gestuur juis omdat daar 'n gees van verset en opstand onder die gemeentedegeheers het. Met takt en geduld het ds Grosskopf weer orde en tevredenheid in hierdie gemeente geskep.

Hoewel al sy kinders in die Kaap studeer het, het ds Grosskopf deurgaans onverskrokke lojaal teenoor sy alma mater gebly. Hy het tot op 'n rype ouderdom nog steeds oud-Kovsie reünies bygewoon en baie dikwels het die organiseerders geweier dat die reünie begin alvorens "ds Siegfried" nie teenwoordig was nie. In die

lig hiervan het mev. Buys besluit om ds Grosskopf se oorspronklike graadsertifikate aan die Universiteit te skenk.

My ontdekkingsreis is egter nog nie verby nie: In Stellenbosch by ds Grosskopf se jongste dogter, mev. Helga Pauw, wag daar nog 'n verrassing. Ds Grosskopf se dagboek, wat hy in sy universiteitsjare gebruik het, word ook aan die Universiteit geskenk. Hierdie dagboek is in Duits bygehou met die eerste inskrywing op 27 Maart 1904. Dit bevat ook 'n brief wat deur oudpresident M.T. Steyn op 7 Oktober 1905 aan die destydse groepie studente geskryf is, waarin hy hulle sterkte toewens met hul studies.

Ds Grosskopf was inderdaad 'n merkwaardige man en die Universiteit is mev. Buys en Pauw baie dank verskuldig vir hul skenkings en die geleentheid om hierdie pionierstudent van nader te kon leer ken. ■

BO: Baanbrekers:
Ds Siegfried Grosskopf (regs) saam met mnr J.Z. van Schalkwijk. Hulle was die eerste twee studente wat 'n graad (BA) aan die Universiteit van die Vrystaat behaal het.

BO LINKS: Sertifikaat: *"Hy het tot op 'n rype ouderdom nog steeds oud-Kovsie reünies bygewoon en baie dikwels het die organiseerders geweier dat die reünie begin alvorens ds Siegfried nie teenwoordig was nie."*

**KOVSIE-ALUMNI
TRUST**

Trust groei sterk

GOUE DONATEURS

571 Mnr Corné vd Westhuizen, Mediese Verteenwoordiger, Roodepoort	576 Mnr Lesley Stewart, Finansiële Adviseur, Pretoria
572 Mnr Wimpie Jansen van Rensburg, Bourekenaar, Johannesburg	577 Mnr Hugo vd Walt, Prokureur, Bloemfontein
573 Mnr Piet Moen, Driedimensionele Visualiseerder, Bryanston	578 Dr Anthony Orrock, Mediese dokter, Bloemfontein
574 Me. Carin Boshoff, Fisioterapeut, Kilnerpark	579 Mnr Jurie Wessels, Boer/verteenwoordiger, Victoria-Wes
575 Dr Maritz Laubscher, Mediese dokter, Bloemfontein	580 Mnr Charlie Heathcote, Makelaar: Absa, Kimberley

ERESTIGTERDONATEURS

Stigtersdonateurs wat met hulle ondersteuning die Kopsie-Alumni Trust tot groot hoogtes help dra het, het spontaan hulle verdere ondersteuning aan die Trust gegee nadat hulle finansiële verpligtinge afgehandel is. Hier volg 'n lys van bestaande Stigtersdonateurs, wat weer 'n verbintenis van R5 000 tot die Trust gemaak het, se

name om dan te kwalifiseer as Ere-Stigtersdonateurs. Die voorsitter van die Kopsie-Alumni Trust, Prof. Nico du Plessis, nooi alle reeds bestaande Stigtersdonateurs uit om ook op dié wyse die Trust verder te ondersteun om óf 'n Ere-Stigtersdonateur óf 'n goue donateur te word: Geen

60 Mnr Wikus van Rensburg, Sakeman en TV Regisseur, Aucklandpark	558 Mnr Carel Terhoeven, Geoktrooieerde Rekenmeester, Moreletapark
385 Mnr Chris Lourens, Bestuurskonsultant, Marshalltown	559 Me. Amanda van Schoor, Staatsamptenaar, Pretoria
532 Mnr Gerald Horwitz, Prokureur, Houghton	560 Mnr Johan Senekal, Prokureur, Johannesburg
552 Mej. Welma Strauss, Groeps Finansiële Kontroleerder, Sandton	561 Mnr Wikus Hancke, Rekenmeester, Bloemfontein
553 Mnr Deon van den Berg, Sakeman, Brits	562 Mnr Stanley Sansom, Direkteur: Steundienste Farmakologie, UV
554 Mnr Johan Botha, Bemarker, George	563 Dr Annette de Wet, Dosent: Dept. Afrikaans, UV
555 Prof. Chris du Preez, Dosent: Landbou Fakulteit, UV	564 Mnr Louw de Klerk, Sakeman, Kimberley
556 Dr Celia Alberts, Mediese dokter, Brits	565 Mnr Pieter du Toit, Prokureur, Victoria-Wes
557 Dr Johan de Kock, Mediese dokter, Brits	

PLATINUM DONATEURS

- 48 Mnr Johan Ströh, Prokureur, Middelburg

Geen

Ons neem afskeid

Prof. Kerneels Nel (58)

Dekaan van Gesondheidswetenskappe aan die Universiteit van die Vrystaat (UV) en 'n steunpilaar in die Suid-Afrikaanse mediese gemeenskap het op 17 Februarie 2003 aan 'n hartaanval beswyk. Hy was sedert 1992 Dekaan van die Fakulteit en het vir 11 jaar sy stempel van uitnemendheid, billikheid en innovering op die Fakulteit afgedruk.

Prof. Nel, wat ook Visepresident van die Mediese Kollege van Suid-Afrika en Voorsitter van die Onderwyskomitee van die Suid-Afrikaanse Mediese en Tandheekkundige Raad was, is in 1992 as Dekaan van die Fakulteit Gesondheidswetenskappe aan die UV aangestel. Hy het op die redaksionele komitees van onder meer die *South African Journal of Surgery*, *Geneeskunde* en die *South African Medical Journal* gedien. Hy was ook lid van die uitvoerende bestuur van die Gesondheidsberoepe Raad.

Hy was 'n besoekende professor aan die meeste Suid-Afrikaanse universiteite, insluitend die Universiteite van Natal, Kaapstad, die Witwatersrand, Stellenbosch en Pretoria, waar

hy by laasgenoemde ook sy mediese opleiding ontvang het. Prof. Nel het ook verskeie besoeke gebring en was vir periodes werksaam op uitnodiging in Amerika, Kanada en Europa.

Prof. Frederick Fourie, Rektor aan die UV, beskryf prof. Nel as 'n besondere mens en 'n dinamiese leier wat die Fakulteit van Gesondheidswetenskappe aan die UV tot groot hoogtes geïnspireer het.

Hy was ook instrumenteel in die vestiging van die nuwe Fakulteit Gesondheidswetenskappe, wat uit die vorige Mediese Fakulteit gespruit het. Hy het vir die Fakulteit internasionale aansien in die opleiding van gesondheidswerkers en in die uitvoering van mediese navorsing verseker.

Die nasionale en internasionale vraag na gesondheidswerkers wat aan hierdie Fakulteit gekwalifiseer het is steeds groot. Hy was ook instrumenteel in die transformasie van die Fakulteit.

Hy word oorleef deur sy vrou, Dalina en vyf kinders; Louis (33), André (31), Cornelius (28), Nanda (27) en Carel (19).

Prof. Kerneels Nel

Mnr Henk Maree (33)

'n Prokureur wat die grade B.Proc. en LL.B. aan die UV verwerf het, het op 14 Desember in 'n motorongeluk omgekom. Tydens sy studentejare was hy drie jaar lank voorsitter van die juridiese vereniging van die Fakulteit Regsgeleerdheid aan die UV.

Hy het sedert 1998 in Somerset-Wes gebly waar hy ook sy eie praktyk gehad het. Hy word deur sy ma, mev. Elna Maree van Senekal, broer Lourens van Bultfontein en suster, mev. Elaine Stemmet van Senekal oorleef.

Dr Elza le Roux (41)

'n Oudstudent van die Universiteit van Vrystaat, woonagtig, Harrismith, en twee van haar kinders, Frederik (12) en Yvonne (3), is einde Februarie in 'n motorongeluk in KwaZulu-Natal dood. Haar man, Dr Freddie Döhne (43), ook 'n oud-Kovsie, is ernstig in die ongeluk beseer. Hul ander twee kinders, Liezel (15) en Ludwig (8), is net lig beseer. Le Roux het in 1978 geskiedenis gemaak toe sy die eerste matriekleerling aan die Hoërskool Lichtenburg was met sewe onderskeidings in matriek.

Laat daai wiele by die bult afrol!

“Maar gesels met die manne van die vyftigerjare en jy hoor dat daar in die middelvyftigs net omtrent vyftien karre op kampus was. Skippie se Austin Sport was blykbaar die enigste ryding in Vishuis totdat ’n sindikaat van agt ouens ’n 1928-limousine vir 80 pond gekoop het, wat hulle toe op kragparaffien aan die gang gehou het.”

Daar is min dinge wat jou so onder die indruk bring van jou jarigheid as om ’n kind te gaan inskryf by dieselfde plek waar jy meer as dertig jaar gelede (eina!) ook ’n verskrikte eerstejaar was. En as dit nog ’n meisiekind is, kom jy met ’n trek daar aan wat ’n Polokwane-taxi dolleeg sal laat lyk.

Maar wat my opval, is hoeveel van die verskrikte eerstejaartjies met hulle eie rygoed in Bloemfontein aangesit kom. Gewoonlik met pa en Die Trek in ’n 4x4 en sleepwa agterna. En dan is dit nie sommer sulke karre nie, nee dis van die nuutste, pikante rygoedjies reg van die Europese motorskoue af. Die gevolg is dat parkeerplek daar op die kampus omtrent so skaars is soos nederige Australiese krieketspelers.

In my tyd mag ’n eerstejaar nie naby die kampus gekom het met ’n kar nie. Die enigste eerstejaar wat toegelaat was om ’n motor te hê was wyle Schalk du Toit en ook net omdat hy met krukke oor die weg moes kom. Omdat ou Schalk my altyd in Pretoria kom oplaai het as hy van Ellisras af teruggerig het, het ek my vergaap oor hoe vernuftig hy die rooi Volla met sy handkontroles hanteer, min wetende dat die inligting nog eendag handig te pas sou kom.

Toe ons in ons eerste jaar Potch toe ry vir die intervarsity, beland ons op een of ander onverklaarbare manier langs die rivier by Kroonstad en terwyl ons nog so staan en braai, slaan ou Schalk reg agteroor tussen sy twee krukke en daar lê hy. En net hy weet hoe om daai Volla te bestuur. Al raad is toe dat ek maar moes oorvat en daar ry ek alleen op en af langs die rivier tot die ander passasiers tevrede is dat ek ten minste weet waar die breek is en daar jaag ons toe Potch binne dat jy net sien Pukke spat!

Later jare was daar Rooi Jan se DKW (een van omtrent vyf in die koshuis waarvan die een se parte die heelyd gebruik is om die ander vier op die pad te hou) en as dit reën het jy die Anglia met sy skuins agtervenstertjie geleen as jy wil inry toe gaan en hom dan agterstevoor geparkeer. Nie ’n druppel water op die venster nie!

Of wat van ou Hubert wat in ons derde jaar sy Volla ingeruil het op ’n vliegtuig. Ja, ’n rêrige “airie” wat by Tempe gestaan het! Al probleem was dat hy altyd iemand moes vra om hom Tempe toe te vat as hy wil vlieg. En die windgatste kar in my tyd op die kampus? Ou Kammie se Chev Comaro!

Maar gesels met die manne van die vyftigerjare en jy hoor dat daar in die middelvyftigs net omtrent vyftien karre op kampus was. Skippie se Austin Sport was blykbaar die enigste ryding in Vishuis totdat ’n sindikaat van agt ouens ’n 1928-limousine vir 80 pond gekoop het, wat hulle toe op kragparaffien aan die gang gehou het. En hoogs geheime bronne vertel jou van die aand toe ou Tos Wentzel en Tampan Booyens met Tos se 1930-Chevie te vinnig om die sikspens is en toe ’n meisie en ’n bottel brandewyn by die agterdeur laat uitval het. En Jan Grobbies vertel jou van sy Fiat Cub met sy 450cc-enjin wat net twee sitplekke gehad het (wat het jy in elk geval meer nodig as twee sitplekke as jy ’n student is?)

Maar my nommer-een kar? Natuurlik Oom Natie Ferreira se swart kewer wat volgens berigte vandag nog lewe!

Blou Willem J. ...

KOVSI-ALUMNI TRUST

Posbus 2319, Bloemfontein, 9300 Tel (051) 401-3758 Faks (051) 401-3758

DIE UNIVERSITEIT VAN DIE VRYSTAAT

(Vul asseblief in drukskrif in en merk met X waar van toepassing)

DONATEURSNOMMER:

OUDSTUDENTNOMMER (I.V.T.)

TITEL: VAN: TEL.: (h) SEL:

VOORLETTERS: NOEMNAAM:

ADRES:

..... POSKODE: TEL.(w):

..... E-POS ADRES

ID NO. OUDERDOM VAN KINDERS:

DEBIETORDER

Ek magtig hiermee ondergenoemde bank (of enige bank waarheen ek my rekening mag oorplaas) om my rekening te debiteer ten gunste van die KOVSIE-ALUMNI TRUST, en wel soos volg:

R (..... rand)

Maandeliks Kwartaaliks Halfjaarliks Jaarliks

met ingang van 20.....

Naam van bank: Rekeningnummer:

Naam van tak: Takkode:

Stad/Dorp: Tjekrekening Transmissierekening Spaarrekening

GOUE DONATEUR : R3000 ERE-STIGTERS DONATEUR : R5000 PRESTIGE DONATEUR : R6000

PLATINUM DONATEUR : R12000 DIAMANT DONATEUR : R30000

LET WEL: 'n Blanco gekanselleerde tjek of gebruikte tjek moet asb. aangeheg word vir kontroledoelindes indien van toepassing.

OPMERKINGS: *Elke onttrekking sal op u bankstaat aangedui word. *Die bankkoste word deur die Trustfonds gedra.

*Bogenoemde magtiging kan deur u gekanselleer word deur dertig dae vooruit skriftelik en per geregistreerde pos kennis te gee.

*U belastingvrystellingsertifikaat sal so spoedig moontlik na die afsluiting van die belastingjaar aan u gepos word.

BEROEP: WERKSADRES:

HANDTEKENING DATUM: